

Voetnoten

Acties naar Coalitieakkoord.

1 juli 2022 : acties die zijn ingezet om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord op het gebied van kernenergie.

- CO2 arme ophe voor regelbaar vermogen
- indirecte ruimtebeslag beperkt
- coalitieakkoord: aanvulling op zonn/wind.

Coalitieakkoord

" ook na 2030 is het nodig om ambitieus doer te gaan met CO2 reductie. om dit te kunnen realiseren treffen wij voorbereidingen voor... de bouw van nieuwe kerncentrales". kernenergie kan in de mix een aanvulling zijn op zonn, wind, geothermie en kan worden ingezet voor de productie van waterstof. ook maakt het ons minder afhankelijk van de import van gas. Daarom blijft de kerncentrale in bestaande langer open, met uiteraard oog voor de veiligheid. Daarnaast zet dit kabinet de benodigde stappen voor de bouw van 2 nieuwe kerncentrales. Dat betekent dat wij maatregelen faciliteren bij hun vertrekkingen, innovaties ondersteunen, tenders uitzetten, de (financiële) bijdrage van de overheid bejzen, wet- en regelgeving waar nodig in orde maken. ook zorgen we voor veilige, permanente opslag van kernafval.

uitgaven (blz 48) : 5 mld cumulatief " bouw kerncentrales"

2023	2024	2025	Struct.
50	200	250	0

2030 cum. 5 mld.

Cumulatief.

3 kernpunten :

1. visie inpassing kernenergie in het systeem

- studie "scenariob" -> 2030-2050. witteveen + bos, ERiskgroup, The Hague Centre for strategic studies. studie gaat in op grondstoffen en energie zekerheid, maatschappelijke + ruimtelijke inpassing, kosten + financieren instrumenten.

studie → visie over inzet kernenergie in energiesysteem.
- centrale pas na 2030. Ervaring uit het buitenland →
proces complex en kostbaar, besluitvorming
veelomvattend + verkrijgen van maatschappelijk
draagvlak heel belangrijk.

wijzigingen later (door te voorvarend proces) →
vergunningstraject moet opnieuw doorlopen moet worden.
- bij uitwerking van contouren: ruimte laten voor SNR's.

2. Versterken van kennisinfrastructuur

- inspelen op ontwikkelingen in energieproductie,
zoals voor radioactief afval, medische isotopen en
stralingsbescherming.

- eind 2020: interdepartementale werkgroep → advies
over het op peil brengen van adequaat kennisniveau.
(VWS, OCW, ANVS).

Begrotingsamendement Erkens / Dassen → 5 mln €
versterken kennisinfrastructuur.

3. veiligheid

- ANVS onafhankelijk bevoegd gezag voor afgeven
vergunning levensduur verlenging + bouw nieuwe centrales
+ gesprekken met landen die ervaring hebben met
nieuwbouw.

Bedrijfsduur verlenging

- moete Agnes Mulder / Harber → aanpassen
kernenergie wet. Artikel 15a →

lid 1: met ingang van 31/12/2020 vervalt op
de grond van Artikel 15, onder b, verleende vergun-
ning voor het in werking houden van de in 1973
in werking gebrachte KEC Barseb.

Mit de vergunninghouder het technisch en bedrijfsecon-
haalbaar oordeel.

Aanpassing
kernenergie
wet.

bedrijfsduurverlenging.

levensduurverlenging

verantwoordelijkheden: EZK → energiebeleid + positieve kernenergie. IAW → nucleaire veiligheid + strategische schepping. vergunningverlening.

om bedrijfsduur te verlengen:

→ werd 2015.

a) wijziging kernenergiewet → eind 2013 (streven).

MER procedure, internet consultatie wetsvoorstel, besluitvorming minister raad, advies raad van state, rapport → kost tijd.

b) opstellen milieueffect rapportage. effect over de grens. verdrag van Espoo → ook over landsgrenzen.

c) convenant kerncentrale boenele (2006).

verlenging (niet 2013 maar 2023) maar daarna 75m ontmantelen, extra investeringen duurzame energie via een fonds (Delta/Esseut), additioneel Co2 besparing

↳ 250 mln (overheid) → 100 Esseut, 100 Delta. (Van Geel dechijde) + 5 mln in Fonds.

(CDA)

moet worden aangepast.

Convenant

Aanpak voorbereiding nieuwe kerncentrales.

- Hohe Dijkhoff → onderzoeken onder welke voorwaarden marktpartijen bereid zouden zijn om te investeren:

→ welke regio's hebben belangstelling, welke publieke ondersteuning.

1) verzameling kennis en ervaring EU landen.

2) lokale heuze. - Aanwezigheid koelwater

- beschikbaarheid (hulpdiensten, aan afvoer schepen, Eisen veiligheid om woneniden)

- geschiktheid infrastructuur.

- afnemers

- ruimtelijke inpassing.

- milieueffenen.

- draagvlak

3) Financieringswetsrechten

- najaar 2022 → Kamerbrief inpassing kernenergie
 - " resultaten werkgroep kennis infra
 - Start MER KEGB
- voorjaar 2023 → wetsvoorstel aanpassing KEwet Consol.
 - start MER nieuwe centrales.
- najaar 2023 → aanbestedingswetsvoorstel.
 - besluitvorming kamers financiering, net, gunning, kosten eenduid.

- Niet gehaald -

Deelnemingen.

28 maart 2024 ophes voor deelname van het Rijk in nieuwe kerncentrales.

Debat 20/12/2023. Erkens → kabinet verzoekt aan staatsdeelname op te zetten, voor de uitrol van kernenergie. Appreciatie moete ^{aan te wijzen} "oordeel kamer" maar eens met de strekking vd moete: deelname vd Rijk. Overheid is realistische optie.

moete ging over Financiële deelname. Minister → "slechts één van de functies van een deelname".

Deelnemingen bij kernenergie

- in NL → Boutele: 70% in handen van decentrale overheden.
- uit gesprekken met private partijen → verwachten deelname als projectorganisatie (vergunning + bouwfase)
 - ↳ signaal dat overheid serieuus is en risico mede wil dragen.
- meezame ontwikkeling ol kiluota (Finland)
 - Flamandville
 - Hinkley point.(vooral teug hardendheid bouwfase).

Recentere projecten: grotere rol overheid.

- Sizewell c \rightarrow overheid subst. deel van projectorg.
 - Dukov rang 5 (Tchechië) \rightarrow docteren eindexamen
CEZ \rightarrow meerendeel aandelen in handen vd staat).
- \hookrightarrow dus wel nodig \rightarrow risico over lange periode.

- project organisatie -

• opbouw van de projectorganisatie \rightarrow stappen

1. projectteam samenstellen met juiste expertise
2. oprichten org. met eigen juridische status, financiering
+ mandaat om contracten te sluiten met leveranciers.
3. aanbesteding, contractering, vergunning + bouw.
4. Centrale operatiecel.

1. aanvullen bij contract met technische leverancier. Al overeenkomst bereikt rondom kennisdeling exploitant EPZ.

2. mandaat: deelneming als projectorganisatie (Erkeus) of EPZ doet aanbesteding en daarna pas.
moet goed beargumenteren waarom een markt-activiteit door de staat moet worden opgepakt.
instemming beide kamers + Ministerraad.

* Staatsdeelname: officieel eigendom van ministerie van financiën. splitting: aandeelhouder mag niet in productie en in transport zitten. Financiën eigenaar van Tennet + stedm. Eigendom van kerncentrale niet mogelijk.

Staatsdeelname \neq beleidsdeel.

* Beleidsdeelname: eigendom van een vakministerie: ^{re} min koop bestaand bedrijf, oprichting nieuwe of bestaande deelneming \rightarrow additionele taken.

• Financieringsmodel \rightarrow consultatie verevorderd. Pakket moet voldoen aan Europese staatssteun vereisten.

Risicodragend kapitaal + aanvullende lening + financieel steunpakket.

- vergunning + bouw fase: moet voldoende kennis zijn en financiering moet in orde zijn.
- exploitatie fase. Denkbaar dat dan meer interesse vanuit de markt zal zijn om eigendom te verwerven of de exploitatie over te nemen.

(15/4/24)

Scenario groter aandeel kernenergie nav motie Erkens.

5 maart 2024: motie Erkens ① Kabinet wordt gevraagd om in de eerstvolgende energie nota een scenario uit te werken met 4 grote kerncentrales in 2040

② beginnen met de herziening van het ^(uitleg) vestigings- en waarbeybeid voor de realisatie van een grotere aanbiede voor grote kerncentrales.

① in komende energienota zal kabinet uitwerken wat impact 4 centrales is op NPE.

. studies: scenario studie kernenergie

[Trajectverkenning Klimaatneutraal 2050 (TBL) update Adap en transitie TNO scenario's studie flex in 2035 uitveven.

. NPE houdt voor na 2035 al rekening met meer dan 4 grote centrales (tot 7 Gw in 2050). Maar NPE laat in het midden of het 8 MR's zijn of grote kerncentrales (adaptiviteit + veerkrachtigheidsindicator).

② vestigings en waarbeybeid.

meenemen in actualisatie PEF → informatie fysieke energienet + ruimtelijke omgeving.

Maar nu niet herzien terwijl de procedure loopt voor de eerste 2. Anders in dezelfde regio's overlappende participatieprocessen + forse onderzaken naar milieueffecten.

**actualiseer PEF
maar niet alles tegelijk**

**meer
keer
energie**

- Planning locatie besluit voor eerste 2 grote \rightarrow tweede kwartaal van 2025 \Rightarrow ontwerp voorkeursbestemming vast te stellen.
- Nieuwe potentiele waarbeelocaties in het P&H staut begin 2026.
- Na vaststelling P&H 2 2028 \rightarrow eventuele projectprocedures kunnen worden gestart.
- Juridische bevestiging 2029/30 \rightarrow Besluit kwaliteit leefomgeving.

2029/2030!

Route kaart kernenergie: serieuze bouw van 2 centrales (uit kostenoverweging). Bouw eerste 2 zsm na 2035 afronden. Technische haalbaarheidsstudies voor def. inschatten.

Routekaart

Routekaart kernenergie 9/12/2022.

- voorbereiding 2 centrales generatie III+
- voorkeurslocatie bevestigen.
- ~~Brief 1/07/2022 \rightarrow serieuze studie, studie van Bouwjaar (financiering), marktconsultatie KPMG, advies RLI, planningsanalyse BCG.~~
- NPE uitwerppricipes met oog op publieke belangen.
- optimale inpassing \rightarrow consistent overheidsbeleid.
- participatie overheid ontwikkelafas.

Routekaart: langzaam, complex, kostbaar. veel omvatten de besluitvorming, zorgvuldige afwegingen.

3 besluiten. **3 al gemaakte keuzes!**

1. er wordt gekozen voor 2 Generatie III+ reactoren iedere reactor 1.000 - 1.650 Mw (9 - 13% van de productie in 2035).

Generatie II \Rightarrow pas na 2040 verwacht (FOAK).

Gen III+

Borssele

2. Borssele is voorkeurslocatie .

(veilige brief?) reeds aanwezige nucleaire infrastructuur + fysieke ruimte
Belangen regio → in bouwfase → industrie aantrekken.
verstedelijking . verbetering van lokale leefkwaliteit +
sociale economische structuren .

participatieplan begin 2023 .

MVUlling geven aan RLI advies .

↳ mei 2023 "participatie en communicatieplan kernenergie"

RLI advies: 5 publieke waarden bij gesprek kernenergie

1. energiezekerheid 2. betaalbaarheid 3. veiligheid

4. Duurzaamheid 5. rechtvaardigheid .

opletten op consistente eendat ontwikkeling/bouw meerdere
kabinetten zal beslaan .

- Basis voor inspraak is informatie & kennis .

- wettelijke inspraakprocedures → internationale verdragen
(Aarhus en Espoo) verplichten de overheid om ook
fairwete inspraak te faciliteren voor overheden en burgers
van buurlanden . 1,000 km straal !

inspraakmomenten

- concept nabije reikwijdte en detailniveau .

- " milieueffectrapportage → voorkeur bevestigend

- def. " → def lokale gekozen .

⇒ reactienota gepubliceerd .

Alle niveaus . internationaal

• nationaal

• regionaal

• lokaal .

Waar niet
over!?

waarover gaat de participatie niet?

" er wordt ingezet op het vergraven van het aandeel kern-
energie in de totale energiemix "

" er wordt ingezet op de voorbereidingen voor de
bouw van 2 van type III + . Gasele en Kattordam
onderzocht waarbij kabinet verkeer heeft naar
Borssele . Overheid financiert mee "